

Naalakkersuisunut apeqqut: Tarnikkut nappaateqartuuneq pillugu paasisutissiisoqar-nissaa Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat?

(Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq Agathe Fontain)

Naalakkersuisut apeqqummut qujapput, tarnikkullu nappaatit pillugit innuttaasut paasisima-saqarnerulernissaannik siunertaqartumik nuna tamakkerlugu paasisitsiniaasoqartalersinnaa-neranik apeqqummut tunngatillugu eqqarsaatersuutigineqartoq tapersersornartillugu. An-nertuumik ilisimasaqarneq paasisutissiisarnerlu, tarnikkut nappaateqarnerup suuneranik, nap-paatip inummut qanoq sunnuteqartarneranik, kiisalu sumi siunnersorneqarsinnaaneq, ilitser-sorneqarsinnaaneq ikiorserneqarsinnaanerlu eqqarsaatigalugit qularnanngilluinnartumik ta-manna inuppassuarnut iluaqutaasussaavoq.

Tarnikkut nappaatinik suliaqarfiup iluani suliniutit arlallit ingerlanneqareerput, tarnikkut nap-paateqarneq pillugu annertunerusumik sammisaqarnissamik siunertaqartut. Aaqqissuussinerni taakkunani anngussiffiginiarneqartut assigiinngitsuusimapput, innuttaasunut tamanut nali-nginnaasumik paasisitsiniaanerniit inuusuttunut tarnikkut nappaatilinnut tunnganerusunut.

Aaqqissuussani ilaatigut taaneqarsinnaapput tarnikkut nappaatillit nunarsuaq tamakkerlugu ulluat, kingullermik nunatsinni aprilip qaammataani malunnartinniarneqartoq. Tarnikkut nap-paatillit ulluat suliffeqarfiit tarnikkut nappaatilinnik sullitaqartut, ilaatigut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani A1, Aaqa, Kommuneqarfik Sermersooq, Pinerluuteqarsimasunik Isu-maginnittoqarfik ilaqaataasullu peqatigiiffiat Sugisaaq suleqatigalugit aaqqissuunneqarsimavoq. Aaqqissuussinermi tassani oqalugiartoqaqattaarpoq, paasisutissanik naqitanik pissarsias-saqarluni, soorluttaaq aamma sulisunik peqatigiiffimmeersunillu oqaloqateqarnissamut periar-fissaqarsimasooq, tarnikkut napparsimasunut tapersersortitut sulisunik, tarnikkullu napparsimasunik ikiuineramik katsorsaanermillu suliaqartunik. Aaqqissuussineq taanna Inuunerit-tamut aningaasaliissutinit tapersiiffigineqarpoq.

Suliniut alla tassaavoq tusagassiutitigut annertuumik sammineqartoq, tassalu innarluutillit ti-mersorlutik ulluat, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnikkut Napparsimasunut Im-mikkoortortap aaqqissuutaa. Timersornermik ulloqartitsineq aaqqissuussaavoq tarnikkut nap-parsimasut atugarisaannik paasisimasaqarnerulernermik pilersitsillunilu eqiiallatsitsisoq.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnikkut Napparsimasunut Immikkoortortap ilaqaataasut peqatigiiffiat Sugisaaq ukioq manna suleqatigilerpaa. Suleqatigiinneq paasisutisse-eqatigiittarnermik tunuliaqutaarpoq, soorluttaaq peqatigiiffik aamma A1-imi allaffissaqarti-taalersooq, taamaaliornikkut tarnikkut nappaatillit taakkualu ilaqaataasa qanimut suleqatiginis-saat anguniarlugu.

Tarnikkut nappaateqarnerup suuneranik aaqqissuussaanagerusumik paasisitsiniaasarnissaaq eqqarsaatigalugu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnikkut Napparsimasunut Immi-kkoortortap atuagassiat paasisutissiissutit ADHD-mut, autissemut skizofrenimullu tunn-gasut suliarisimavai. Atuagassiat paasisitsiniaavigineqartunut assut iluaqutaasimapput.

Paasisitsiniaanermi suliarpassuit taaneqartut toqqaannartumik inunnut pineqartunik soqutiginnittunut sammitinneqarnerat, pingaarnertullu innuttaasunik nalinginnaasumik paasisitsiniaanerup qulakkeerniarneqannginnera Naalakkersuisut eqqumaffigisorujussuaat.

Innuttaasunik nalinginnaasumik paasisitsiniaanermut tunngatillugu Naalakkersuisut ilisimatit-sissutigisinaavaat tarnikkut nappaateqarneq pillugu paasisitsiniaaneq meeqqat atuarfianni atuartitsissutitut ilaalereermat. Taamaalilluni atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu angunia-gassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16-imi, 24. juni 2003-meersumi aalajangersakkat § 36, imm. 2, nr. 6-imi akullerni, aamma § 37, imm. 2, nr. 6-imi angajullerni, atuarnerup naammassinerani ilisimaarinnilersimanissamik naatsorsuutigineqartutut ima allassimasoqarpoq, *”Tarnikkut timikkullu innarluutini tarnikkut timikkullu innarluutit qanoq ilaqutariinnut sunniuteqarneri inuaqatigiinnilu tamakku qanoq suliniuteqarfigineqarnerisut tamatigoortumik ilisimasaqarfigissagaat.”*

Tarnikkut napparsimasut sullinneqarnerat pillugu nassuiaat maannakkut suliarineqarpoq, 2010-mi upernaakkut ataatsimiinnissamut piariissangatinneqarluni. Nassuiaammi tassani tarnikkut napparsimasunik sullissineq siamasissumik sammineqarpoq, suliassaqarfiit tamarmik, tarnikkut napparsimasunik sullissisut tarnikkulluunniit napparsimasunik attaveqartut ilanngulugit allaaserineqarlutik. Nassuiaammi sammineqartut ilagaat pitsaaliuineq.

Tarnikkut nappaateqarneq pillugu nalinginnaasumik qaammarsaanissaq Naalakkersuisut itig-artitsissutiginnigilaat, nunatsinni taamatut nappaatilinnik paasinninneruneq tassuunakkut qulakkeerneqassammat.

Naalakkersuisulli isumaqarput pingaaruteqartoq tarnikkut nappaatilinnik sullissinermi neqerorutit suliniutillu imminnut ataqatigiinnerisa qulakkeerneqarnissaat.

Suliassaqarfinni suliniutinik annertunerusunik, tassunga ilanngullugu nuna tamakkerlugu qaammarsaanermik aallartitsisoqannginnerani tarnikkut napparsimasunik sullissineq pillugu nassuiaammi kaammattuutit Naalakkersuisut utaqqeqaarusuppaat.